

BIKES VS. CARS!?

ING. JAROSLAV MARTINEK

FAKULTA DOPRAVNÍ ČVUT V PRAZE

PREZENTACE PŘIPRAVENÁ NA MOTIVU FILMU BIKES VS. CARS.

[HTTPS://VIMEO.COM/ONDEMAND/BIKESVSCARS](https://vimeo.com/ondemand/bikesvscars)

Je po volbách. Kam se bude ubírat vaše město, tak to ukáže budoucnost.

WIKIPEDIA o budoucnosti píše: je označení pro časový horizont, který ještě nenastal v toku času. V časové ose se dále označuje současnost pro čas, který právě probíhá, a minulost, která již proběhla. Chápaní jednotlivých časových horizontů nelze přesně definovat, neboť záleží na souvislostech.

Budoucnost má v lidské mysli zvláštní postavení, jelikož se lidstvo odpradávná snaží zjistit svoji budoucnost; někteří lidé se o to pokoušeli buď formou věštění, anebo předpovědí. Na základě vědeckého zkoumání neexistuje objektivní důkaz, že by se budoucnost skutečně předpovídat či odhadovat dala. Například francouzský fyzik Pierre Simon Laplace dospěl k názoru, že na základě determinismu (tj. přesné znalosti rychlosti a poloh prvků ve vesmíru) lze spočítat, co se bude dít v budoucnosti, toto však bylo vyvráceno tzv. principem neurčitosti.

Budoucnost se často stává námětem vědecko-fantastické literatury.

Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Budoucnost>

Je po volbách. Kam se bude ubírat vaše město? Zjednodušeně, či pro pobavení, uvádíme dva scénáře.

Jedno je jisté. Politika není sprosté slovo, politická kultura je základem života města.

**Symbol pro scénář 1:
Vídeň, Lipsko, Lublaň
První část prezentace**

**Symbol pro scénář 2:
Toronto, Los Angeles
Druhá část prezentace.**

SCÉNÁŘ 1

CESTOU
LIPSKA, VÍDNĚ, LUBLANĚ A DŮRAZU NA VYVÁŽENOST

Tři příklady úspěšné a dlouhodobé politiky.

STRATEGIE VEDOUcí KE ZMĚNÁM

I když města jako jsou Lipsko, Lublaň, či Vídeň jsou velká města, směle mohou být vzorem i pro taková malá česká města jako jsou Hranice, Litoměřice, Kopřivnice, Kroměříž, Milevsko, Otrokovice, či Uherské Hradiště. Není to o velikosti, ale o principech, které by se měly aplikovat v každém městě.

Lipsko

Strategie mobility 2030 - jak se tvoří a v čem se liší od těch českých?

Lublaň

Co město musí udělat pro to, aby získalo cenu Evropské město zelené 2016?

Vídeň

Jakým způsobem se podařilo městu snížit využívání aut o 13%?

Odkaz: <http://www.dobramesta.cz/strategie>

ROK 1989 – JAKOU BUDOUCNOST LZE PROROKOVAT LIPSKU? ROK 2019 – JAKOU BUDOUCNOST LZE PROROKOVAT LIPSKU?

Torben Heinemann: vedoucí odboru dopravy a plánování města Lipska

Rozhovor: <http://www.dobramesta.cz/aktuality/726/torben-heinemann-kde-se-dobre-zije-tam-se-dari-obchodu>

Odkaz na Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=yCAAmXim-l8&feature=youtu.be>

O Lipsku: <http://www.dobramesta.cz/lipsko-293>

JEJICH TŘI PRINCIPY NÁM MOHOU NAPOVĚDĚT, JAK BUDE U NICH VYPADAT ROK 2019

- 1. TVORBA STRATEGIE A REALIZACE PROCESU PŘÍPRAVY SCÉNÁŘŮ JE ZALOŽENA NA KOMUNIKAČNÍ STRATEGII, PŘIČEMŽ PLATÍ, ŽE VÝSLEDEK NENÍ ZNÁMÝ PŘEDEM, ANI NENÍ PŘEDEM URČENÝ (JEDNÁ SE O "OTEVŘENÝ VÝSLEDEK").

JEJICH TŘI PRINCIPY NÁM MOHOU NAPOVĚDĚT, JAK BUDE U NICH VYPADAT ROK 2019

- 2. HLAVNÍM MODERÁTOREM DISKUSE NENÍ EXTERNÍ FIRMA, ALE PRIMÁTOR MĚSTA, KTERÝ VEDE SVÉ OBYVATELE K ZODPOVĚDNOSTI, K UDRŽITELNOSTI. PŘESVĚDČUJE OBYVATELE O UDRŽITELNOSTI.

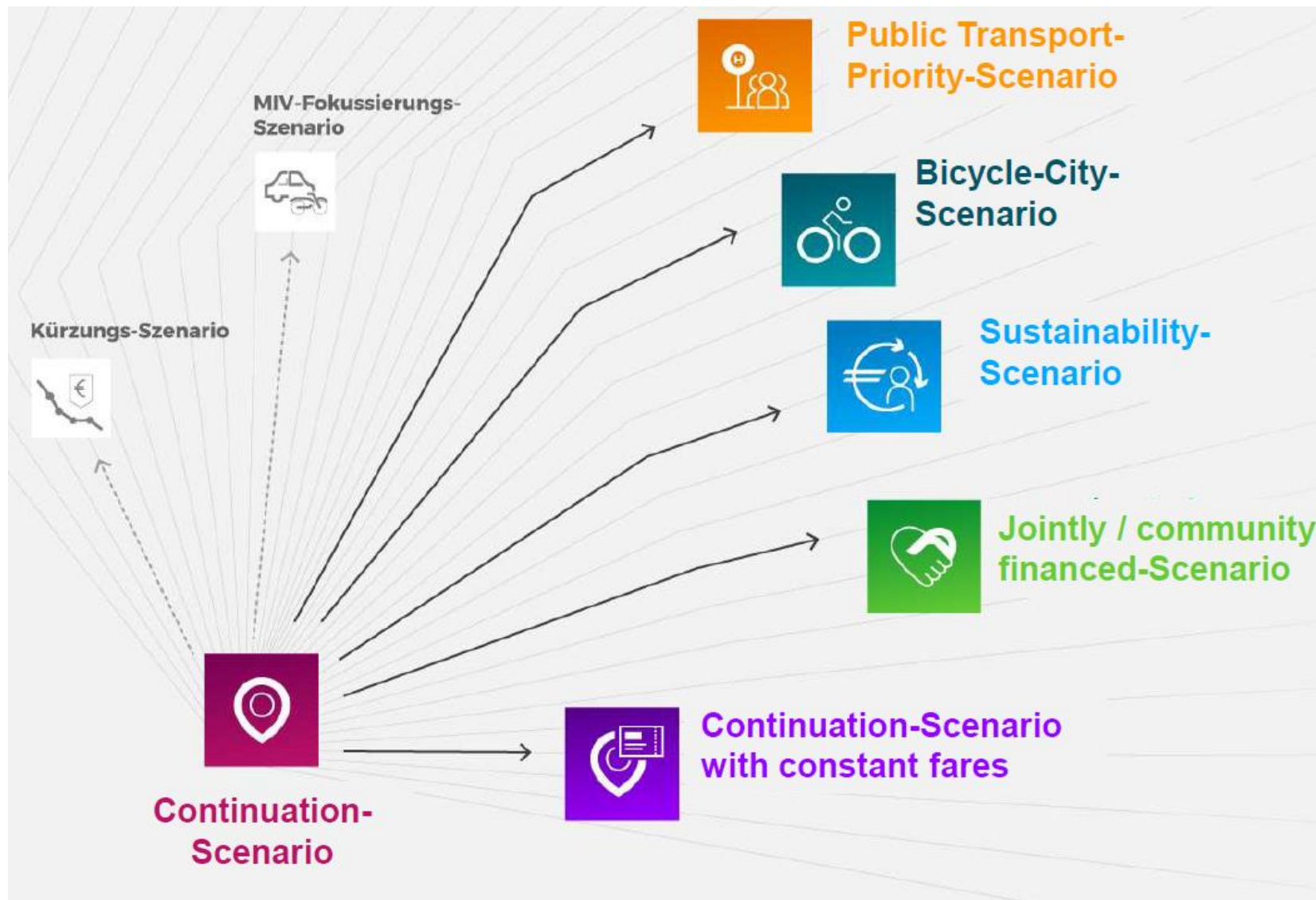

JEJICH TŘI PRINCIPY NÁM MOHOU NAPOVĚDĚT, JAK BUDE U NICH VYPADAT ROK 2019

- 3. PAMATUJTE NA TO, ŽE MŮŽETE DÁT OBROVSKÉ PENÍZE DO ANALÝZ, ALE STEJNĚ VŠE KONČÍ U DŮVĚRY VEŘEJNOSTI V POLITIKY, ZDA TO OPRAVDU MYSLÍ VÁŽNĚ. VŽDYŤ MNOHÉ VĚCI JSME VĚDĚLI NA ZAČÁTKU, DATA MOHOU POMOCI, ALE ZÁKLADEM VŠEHO JE DŮVĚRA V POLITIKY A JEJICH VEDENÍ. KOMUNIKACE, KTERÁ VYŽADUJE ČAS. PAK ALE VÍTE, ŽE MĚSTO SKUTEČNĚ TVORÍTE SPOLEČNĚ.

Lipsko, jejich plánování, jejich scénáře

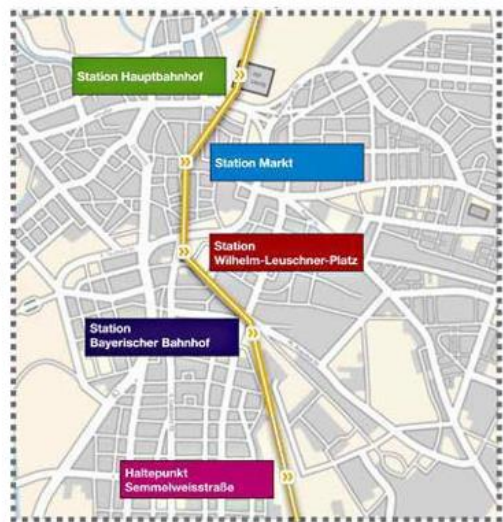
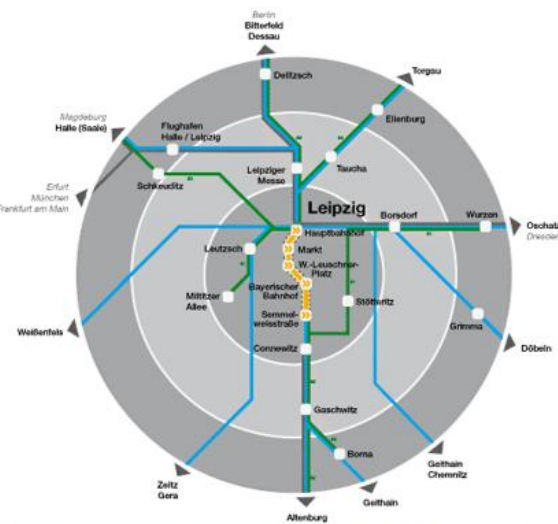

Odkaz: <http://www.dobramesta.cz/aktuality/737/legenda-o-volebnich-programech-politicich-a-testovacich-scenarich>

JEDEN MALÝ PŘÍKLAD CO JE DOBRÉ PRO LIPSKO, PRAHU?

City – Tunnel (2013)

Station Leuschner-Platz   Station Hauptbahnhof

Stadt Leipzig - Stadtplanungsamt, Stadtentwicklungsplanung

Lipsko se rozhodlo vybudovat pod městem železniční titul, pro zatraktivnění veřejné dopravy. Podařilo se?
ANO

BRUSNICKÝ, DEJVICKÝ A BUBENEČSKÝ TUNEL

AKTUÁLNÍ INFORMACE   PROJEKT   DOPADY PROJEKTU   PRO ŘIDIČE   MÝTY A FAKTA   DOTAZY

Kudy a kam novými tunely?

PRÁCTICKÝ RÁDCE PRO ŘIDIČE

ÚSTÍ NAD LABEM   ROZTRŽKY   SERVICE

Pravidla vozů 20 m

Praha se rozhodla vybudovat pod městem silniční titul, pro větší plynulost automobilové dopravy. Podařilo se?
NE

SCÉNÁŘ 2

CESTOU
TORONTA, LOS ANGELES A DŮRAZU NA EKONOMICKÝ ROZMĚR ...

NA MOTIVU FILMU BIKES VS. CARS, RESP. TEXT JSOU PŘEVZATÉ Z DANÉHO FILMU
[HTTPS://VIMEO.COM/ONDEMAND/BIKESVSCARS](https://vimeo.com/ondemand/bikesvscars)

Příběh Toronta

Video 1: *Dámy a pánové, dneškem končí válka proti autům. Každý den, když jedu do města na radnici, vidím to jasně: **cyklisté jsou pro řidiče osina v prdeli**. Budme k sobě trochu upřímní.*

- *Pane radní, připomínám Vám, že je nutné dodržovat parlamentní...*
- *No tak dobře, беру zpět slovo prdel, ale...*

Starosta tou válkou proti autům myslel to, že řada jedinců chce kritizovat a útočit na lidi, kteří, aniž by za to nějak mohli, potřebují ke své práci, ke svému životu auto.

• *Není žádným tajemstvím, že se v tomhle městě vede válka proti autům. Je to nad slunce jasnější. Protože cyklisti říkají: "vy za volantem, fakt vás nesnáším, nemůžu vás ani vystát". Ukazují na vás prostředníček, když jedete například po Queen Street... Mezi cyklisty a motoristy panuje obrovská nevraživost. Je to silná nenávisť, která nikdy nezmizí.*

Příběh Toronta

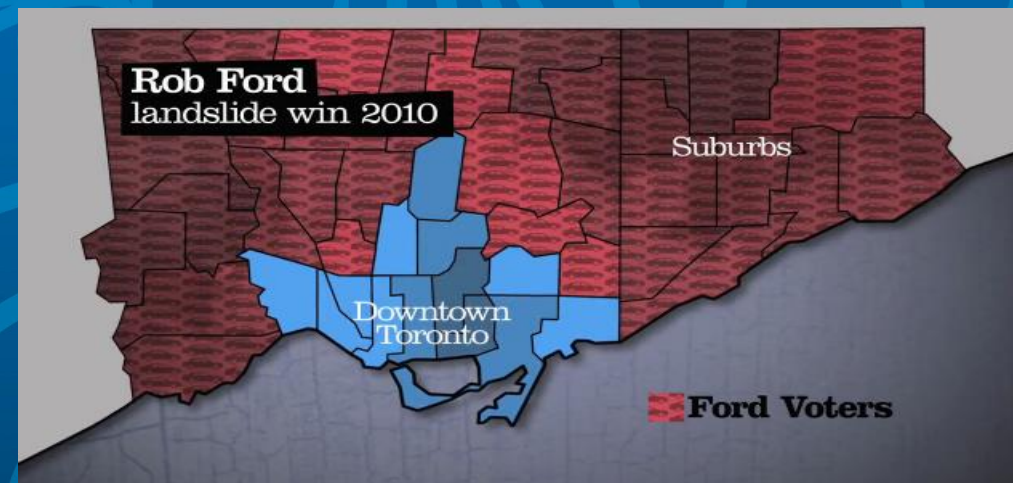
Video 2: Starosta získal podporu zejména na předměstích a od rodin a jednotlivců, kteří auto potřebují denně k životu.

- Hned během první prosincové schůze rady zrušíme 60dolarovou registrační daň za auto, s platností od 1.1.2011. Příliš dlouho se tohle město soustředilo jen na veřejnou dopravu. Nebudeme už stavět žádné další koleje uprostřed našich ulic.
- Starosta Ford byl zvolen a získal mandát, díky kterému může změnit mnoho věcí. Jednou z nich je problém s dopravní přetížeností a dopravními zácpami. Někteří lidé si myslí, že bychom měli všichni jezdit hromadnou dopravou. Pokud máte děti a psa, nebudete po nich chtít, aby jeli autobusem. Je to nepraktické a necitlivé. Lidé zkrátka potřebují mít auto.

Starosta z Toronta:

„Zpomalovací prahy nestačí. Máte tam stopky, prostě cokoliv, co může omezit provoz aut v tomto městě, tady je.

Pruhy pro cyklisty nemůžu podpořit. Kolik lidí dnes jezdí venku na kole? Nejsme na Floridě. Tady se nedá jezdit na kole 12 měsíců v roce.“

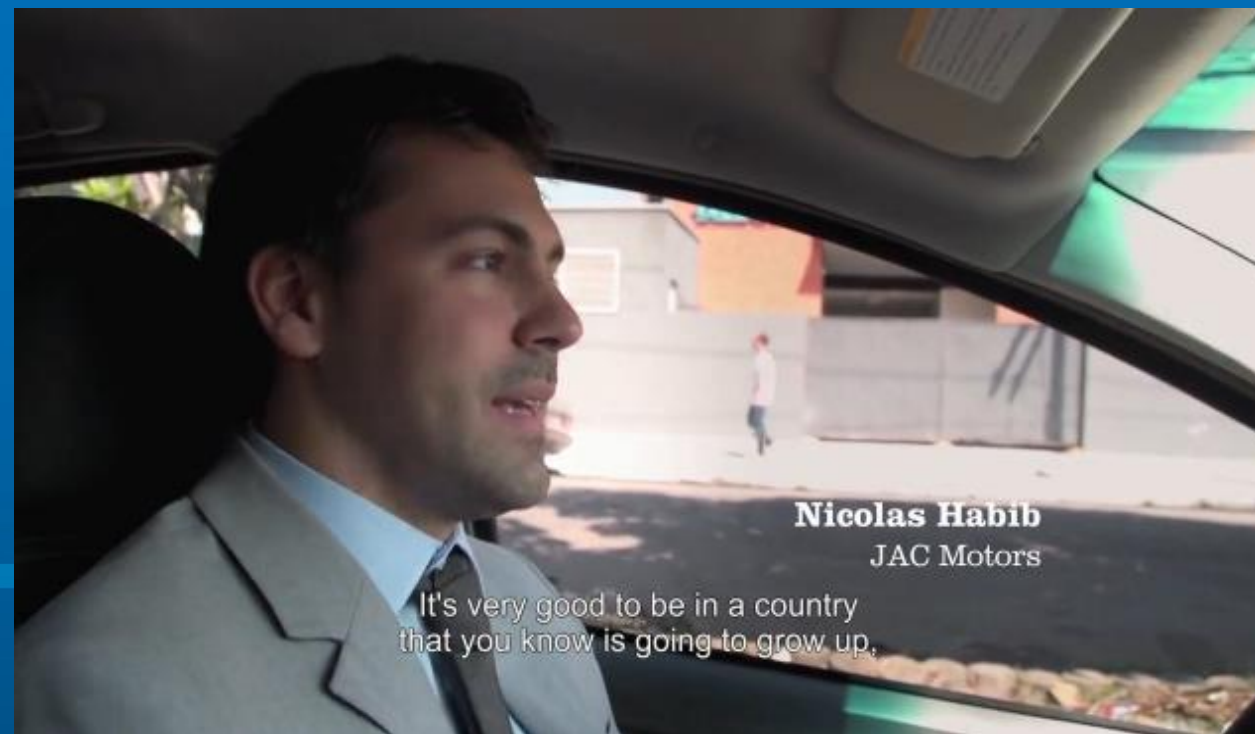

Příběh automobilek

Pojďme k financím a kvalitní strategii:

Video 3: „Je skvělé být v zemi, o které víte, že ji čeká ekonomický růst. Je tu mnoho příležitostí, a pokud je chytíte za pačesy a všechno správně načasujete, pokud máte správné lidi a nápady, nic není nemožné“.

ČVUT
ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE

Příběh automobilek

**Asociace
cykloměst**

Video 3: „Takže příštích zhruba deset let bude prodej aut opravdu výnosný byznys. V roce 2014 otevřeme továrnu, která vyrobí 100 000 aut ročně. Začneme se 40 000 ročně a postupně budeme navyšovat až na těch 100 000.“

ČVUT
ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE

Příběh automobilek

*Asociace
cykloměst*

Jeden ze scénářů – tak jak to vidí automobilový průmysl

Cars vs Population Growth

20%
more people

236%
more cars

2001

ČVUT
ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE

Příběh automobilek

Video 4: Auto je v podstatě vaše nálepka, vaše značka. Takový já jsem. Jsem bohatý. Jsem nesmírně bohatý. Jsem praktický člověk. Jsem rodinný typ. Jsem...single. Na tohle všechno máme auta. Jsem žena... Muž... Jsem gay... Cokoliv. Vaše auto vyjádří cokoliv.

Myslím ekologicky (Pustíte do světa méně emisí, které tvoří smog. Prius třetí generace: harmonie mezi člověkem, přírodou a strojem - reklama)

ČVUT
ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE

SCÉNÁŘ 1 / SCÉNÁŘ 2

PRAVDOU ZŮSTÁVÁ, ŽE

Územní plán a urbanismus

Video 5: Města s udržitelnou mobilitou, kde lidé chodí pěšky a jezdí na kole nebo autobusem, nejsou technickým problémem ani otázkou peněz, ale politickou záležitostí. Jsou tu skutečně silné tlaky. Proč se lidé stěhují do domů na předměstích, odkud pak musejí dvě, tři hodiny denně dojíždět? No protože developeři tam mají rozlehlé a laciné pozemky, a když tam postaví domy a nastěhují lidi daleko od center měst, vydělají mnohem víc peněz. A pak tlačí na vládu, aby se stavěly mosty a silnice.

ČVUT
ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE

Životní prostředí – videa 5a, 5b

*Asociace
cykloměst*

ČVUT
ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE

Pravdivá zpověď

**Asociace
cykloměst**

Video 6: Chci čistší vzduch pro svoje děti? Nechci, aby docházelo ke klimatickým změnám? Zatraceně, máte pravdu! A já myslím, že právě to je teď před námi. Řekl bych, že my všichni na tomto parkovišti, i když milujeme vůni benzínu a chceme mít naše auta, která jezdí na benzín, **my všichni zároveň chceme čistší vzduch a nechceme, aby se klima měnilo tak dramaticky**, jako je tomu právě teď. To nás děsí. Takže tito lidé taky chtějí něco udělat. Nakonec si uvědomíte, že válku o ropu vedeme všichni. To je fakt, ne? Jsme na ní závislí. Chceme ji a zbožňujeme ji. Život s ní je zábavný. Je součástí toho, jací jsme. Sto let naší historie máte přímo na tomhle parkovišti. Nechcete toho jen tak nechat. Já toho nechci nechat! **Neprodám svoje auto na benzín, a to jsem pořádný ekolog.**

Revitalizace uličního a veřejného prostoru

Video 7: Los Angeles se velmi rychle stalo synonymem pro nekonečné dopravní zácpy. A první rychlé řešení bylo: Moc aut? Tak tu dálnici rozšíříme! Takže dálnice v Pasadeně měla dva pruhy, pak čtyři, potom šest. Dálnice č. 5 měla čtyři, pak pět, deset pruhů, a na některých místech až dvanáct. Problém ale je, že čím víc toho postavíte, čím ví navýšíte kapacitu dálnic, tím víc lidí na nich bude jezdit. Bez ohledu na to, kolik dálnic stavíme a postavíme v Los Angeles, dopravní situace se bude stále zhoršovat.

Video 8: Stojíme na rohu ulic York Boulevard a Avenue 50. Tomuhle místu se říká York Valley. Jedna z nejméně trendy čtvrtí v LA. V posledních letech tu udělali pruhy pro cyklisty. Prostě jen zredukovali počet pruhů pro auta ze čtyř na dva. Pokud tento experiment zafunguje, využije se i na mnoha dalších ulicích LA. Tohle místo bylo a je dost kontroverzní. Lidé, kteří na něj nadávají, jako tomu bylo na jednom obecním setkání minulý týden, tvrdí, že “York Boulevard je hotové peklo, Je tam nepřetržitý dopravní provoz, není kde zaparkovat, obchody krachují”. Je jasné, že tu ti lidé nebyli. Podle doložených údajů je plynulost dopravy v podstatě stejná, A jak vidíte, mnohem víc to tady žije. Tady je kavárna, tamhle nová restaurace, a je tu mnohem bezpečněji. Máme méně dopravních nehod mezi chodci, mezi cyklisty. Takže ty argumenty proti jsou od lidí, kteří neví, o čem vlastně mluví.

Parkovací politika

Video 9: Problémem aut je to, kolik místa zabírají. Nedávno jsem byl v menším městě, kde přibylo 100 000 aut. To znamená 100 000 aut, která musíte zaparkovat. Každé z nich potřebuje 10 metrů, to je celkem milion metrů. Budou muset vybudovat 1000 km zpevněných cest jen na parkování aut. Je tohle správný způsob, jak využít prostor, který máme k dispozici?

Video 10: Jsme optimističtí. Nový starosta je alespoň otevřený dialogu. Ale víte co, to město nezmění. Jak se v Brazílii říká. Na to musíte mít koule.

Video 11: Kombinace nového starosty a silného cyklistického hnutí přinesla plán na vytvoření 400 km nových cyklistických pruhů. A je to tady.

Obce a města

Zadluženost 92,2 mld. Kč
(2013)

Automobilový průmysl

Automobilový průmysl vydá na reklamy celosvětově nejvíc peněz.

Worldwide middle class growth

2009

2020

2040

1.8 billion
possible
car buyers

3.2 billion
possible
car buyers

4.9 billion
possible
car buyers

Car industry is a global top spender

AUTOMOBILOVÝ PRŮMYSL VYDÁ NA REKLAMU NEJVÍC PENĚŽ NA SVĚTĚ

Video 12: Ten názor, že auta jsou nadřazená a měla by být nadřazená a měla by mít zvláštní přednost... to jsou prostě kecy a propaganda, se kterou přišly automobilky a pořád nás tím krmí. Cena za jízdu autem, za parkování je velmi vysoká. Astmatické děti, environmentální zátěž, odumírající stromy, kyselá dešť, globální oteplování. To vše jen proto, aby jeden člověk mohl jet do práce autem.

Video 13: Za sedm let bude z jedné miliardy aut dvě miliardy. A to je co? Pohroma. Nepotřebujeme křišťálovou kouli, abyste viděli jak bude velká. Jedťte do Jakarty. Sau Paula, Bombaje, do jakéhokoliv velkého města a přesvědčte se sami. Kam vede politika zaměřená na auta? Nikam! Ve skutečnosti neexistuje jediné velké, středně velké město, které by otázku automobilové dopravy vyřešilo. A je naprosto jisté, že více silnic a nadjezdů problém s dopravními zácpami nevyřeší. Žijeme ve zrušující době a musíme si uvědomit tu naléhavost, protože počet lidí na zemi vzroste o další , - miliardy. To co uděláme, nebo neuděláme, se s námi potáhne dalších 100 let. Musíme se rozhodnout, jak chceme žít.

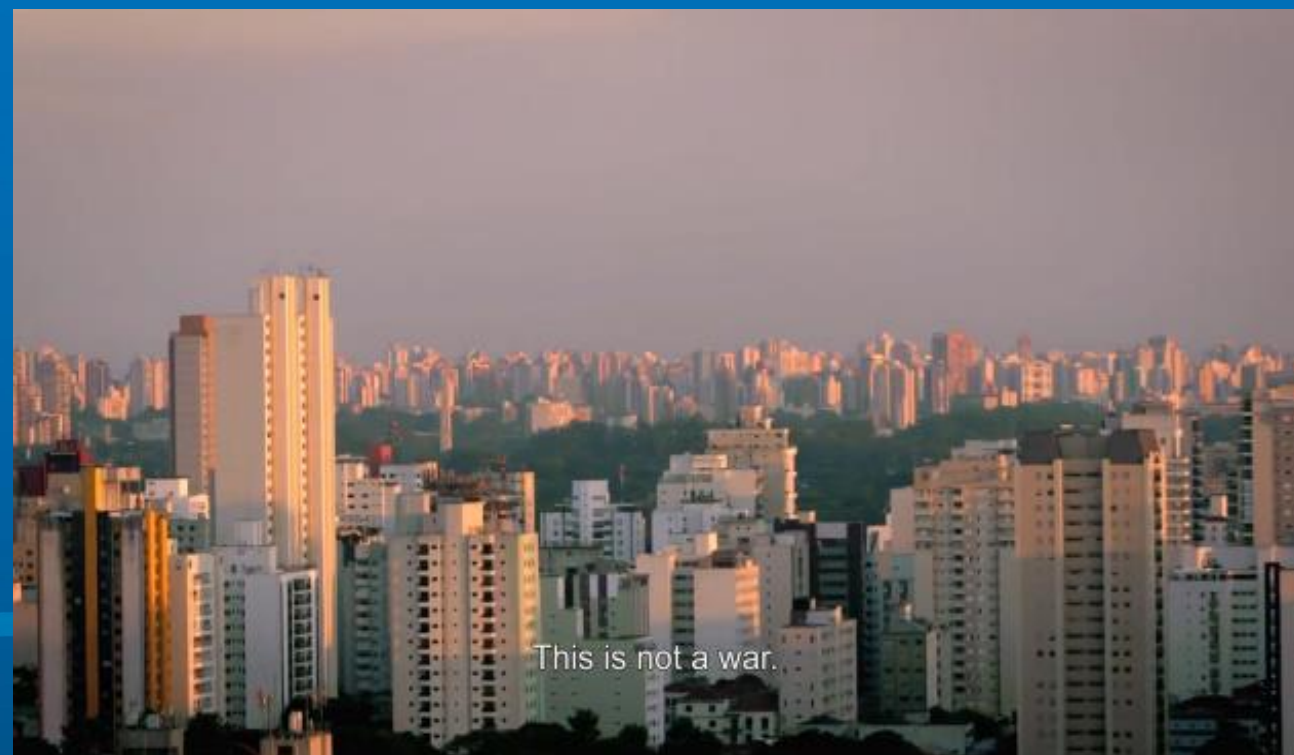

ČVUT
ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE

Video 14: Je to aspoň změna přístupu. Je na čase se znovu zamyslet. Pro majitele aut je na čase se začít dělit. Vlastníte auto, ne celou silnici. Ulice patří nám všem. **Tohle není válka. Je to město.**

ČESKÁ MĚSTA DOUFÁM PŮJDOU CESTOU SCÉNÁŘE 1 PRÁVĚ JIM MÁ POMOCI NOVÁ KAMPAŇ

CITY*Changers*

CITY*Changers*

Design

Mobilita

Inovace

Komunikace

Občané

Děkuji vám za pozornost

Jaroslav Martinek

Jednatel Asociace měst pro cyklisty
a

Fakulta dopravní ČVUT
Ústav bezpečnostních technologií a inženýrství
Konviktská 20
110 00 Praha 1
tel.: 602 503 617
jarda@dobramesta.cz
www.dobramesta.cz